Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 23 (69) Warszawa, 4 czerwca 1938 r. Rok III

TREŚĆ:

A. WEBER
Adwokat

NA MARGINESIE USTAWY O ULGACH INWESTYCYJNYCH *)

I

Ustawa z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych (DURP nr 26, poz. 224) łączy w jedną całość — zmieniając je jednocześnie w wielu istotnych punktach — ulgi podatkowe dla lokat inwestycyjnych, stanowiące dotychczas przedmiot różnych aktów prawodawczych. Nowa ustawa wchodzi w miejsce następujących aktów — jeszcze obowiązujących w chwili ogłoszenia ustawy lub już wygasłych:

1. RPR z 22.3.1928 r. (DURP, poz. 329) w sprawie ulg dla przed-

*) Por. tekst ustawy w n-rach 17—22 OBP rb.

siębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (w tzw. trójkącie bezpieczeństwa) w brzmieniu ustawy z 25.1.1933 (DURP, poz. 118);

2. Dekretu PR z 25.11.1936 r. o popieraniu ruchu inwestycyjnego na obszarze województw wschodnich (DURP, poz. 614);

3. RPR z 17.11.1927 r. o popieraniu naftowego ruchu wiertniczego (DURP, poz. 885);

4. ustawy z 24.3.1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (DURP, poz. 173);

5. Dekretu PR z 7.5.1936 r. o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych (DURP, poz. 294);

6. art. 7 RPR z 1.6.1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni w brzmieniu ustawy z 29.3.1937 r. (DURP, poz. 190);

7) art. 2 pkt 4 Dekretu PR z 14.11.1935 r. o podatku od lokali (DURP, poz. 505) i art. 20 ust. (1) RPR z 24.10.1934 r. o własności lokali (DURP, poz. 848).

Nie są objęte ustawą jedynie ulgi podatkowe, przyznane w RPR z 27.10.1933 r. o popieraniu elektryfikacji (DURP, poz. 633), które wygasa z dniem 30.10.1938 r. (może być ono przedłużone przez Radę Ministrów na dalsze lat 5).

II

W dotychczasowym systemie ulg podatkowych istniała bijąca w oczy niewspółmierność pomiędzy ulgami, z których korzystało budownictwo mieszkaniowe, a tymi, które miały stanowić podnietę dla inwestycyj przemysłowych. Ostatnie nie zapewniały, w szczególności, prawa potrącenia kosztów inwestycyj z dochodu podatkowego.

Nowa ustawa — z jednej strony — ma na celu ustanowienie pewnej równowagi rentowności poszczególnych rodzajów inwestycyj, z drugiej zaś — zmierza do tego, *aby również w zakresie inwestycyj przemysłowych ulgi działały nie tylko dopiero po uruchomieniu przedsiębiorstwa, lecz już w momencie podjęcia inwestycji.* „Ten bowiem moment jest dla każdego inwestującego najważniejszy, ponieważ jego potrzeby finansowe są wtedy najbardziej palące“ (uzasadnienie rządowe do projektu ustawy, Druk Sejmowy nr 759, str. 16).

III

Ustawa przewiduje ulgi dla inwestycji —

1. w Centralnym Okręgu Przemysłowym (COP),

2. na obszarze województw wschodnich,

3. dla poszukiwawczego wiertnictwa naftowego,

4. dla niektórych inwestycji przemysłowych na całym obszarze Państwa,

5. dla nabywców akcyj i udziałów,

5. dla nowowznoszonych budowli i niektórych inwestycji w budynkach istniejących,

7. dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych.

Ulgi odnoszą się do podatków: 1. dochodowego, 2. od nieruchomości i budynkowych oraz tych danin publicznych, dla których podatki te są podstawą wymiaru (art. 24 ust. 1—3), 3. od lokali (art. 24 ust. 4), 4. od darowizn (art. 30 ust. 1) i 5. do opłat stemplowych.

IV

Najważniejsze są *ulgi w zakresie podatku dochodowego.* Idą one w dwóch kierunkach.

A. *Prawo potrącenia kosztów inwestycji z dochodu podatkowego.*

Z ulgi tej korzystają wszystkie (z wyjątkiem budynków niemieszkalnych) przewidziane w ustawie inwestycje (art. 4 ust. 1 p. 1; art. 10; art. 14 ust. 1 p. 1; art. 18; art. 20 ust. 1; art. 25; art. 35 ust. 1). *Nie przysługuje jednak ta ulga osobom prawnym:*

1. tworzonym (po wejściu w życie ustawy) w celu prowadzenia przedsiębiorstw, wymienionych w ustawie (art. 21 ust. 4);

2. z tytułu budowy mieszkań, zawierających więcej, niż 2 izby (art. 25 ust. 2);

3. z tytułu nabycia pojazdów mechanicznych lub statków powietrznych (art. 35 ust. 1).

Dochód, pozostały po potrąceniu, podlega opodatkowaniu według *stopy procentowej, odpowiadającej sumie dochodu bez potrąceń* (art. 21 ust. 5, art. 25 ust. 7). Przepis ten tłumaczy się, niewątpliwie, względami fiskalnymi, lecz zarazem zapobiega on szczególnemu uprzywilejowaniu większych dochodów w związku z progresywną stawką podatku dochodowego. Do tego samego rezultatu (równomiernego traktowania większych i mniejszych dochodów) prowadzi potrącenie (częściowe) *kosztów nabycia pojazdu wprost z podatku dochodowego* (art. 36).

Wyłącznie z dochodu, opodatkowanego według Działu I ustawy o pod. doch. podlegają potrąceniu koszty inwestycyj w COP (art. 4 ust. 1 p. 1), wiernictwa naftowego (art. 14 ust. 1 p. 1), na obszarze ziem wschodnich (art. 10 ust. 1) oraz niektórych przedsiębiorstw na całym obszarze Państwa (art. 18).

O ile natomiast chodzi o cenę nabycia akcyj i udziałów w sp. z o. o. (art. 20), koszty budowy domów mieszkalnych (art. 25 ust. 1), wydatki na przeprowadzenie kanalizacji i wodociągów (art. 25 ust. 5), wreszcie — cenę nabycia (w 15 — 20%) pojazdów mechanicznych i samolotów (art. 36 ust. 2) — ograniczenie powyższe *nie ma zastosowania.*

W każdym przypadku, w którym służy prawo potrącenia kosztu inwestycji z dochodu, opodatkowanego na podstawie Dz. II ustawy o pod. doch, *ulga ta służy również w odniesieniu do specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych* (art. 20 ust. 1. 26 i 35 ust. 1). W tych przypadkach zastosowanie ulgi pociąga zwrot odpowiedniej części podatku, na skutek podań, wnoszonych do urzędu skarbowego (art. 23 ust. 2, 31 ust. 3 i 41 ust. 2).

Nakłady inwestycyjne podlegają *potrąceniu z dochodu roku operacyjnego, w którym zostały one uskutecznione, ewentualna zaś nadwyżka— również z dochodu następnych* — 1. dwóch lat — o ile chodzi o pojazdy i statki powietrzne (art. 36 ust. 4, w tym przypadku potręcenie następuje wprost z sumy podatku), 2. czterech lat — co do budynków

mieszkalnych i inwestycyj w domach istniejących (art. 25 ust. 5), akcyj i udziałów oraz wszelkich przedsiębiorstw (art. 21), *z wyjątkiem* przedsiębiorstw w COP. (art. 5 ust. 1) i naftowego wiertnictwa poszukiwawczego (art. 14 ust. 2), co do których prawo potrącenia wydatków służy *bez ograniczenia terminem* — aż do wyczerpania całej sumy, przypadającej do potrącenia.

Koszty inwestycyj przemysłowych i budowlano-mieszkaniowych mogą być potrącone (w braku odmiennego zastrzeżenia) również z dochodu, osiąganego z powstających lub rozszerzonych przedsiębiorstw (wyjątek co do osób prawnych zawiera art. 21 ust. 4) *i mieszkań* — i to nawet uzyskanego w tym samym roku operacyjnym, w którym inwestycje zostały wykonane. Prowadzić to może do całkowitego lub częściowego zwolnienia w granicach 5 lat (w COP. nawet bez tego ograniczenia) od podatku dochodowego (do wysokości kosztów założenia przedsiębiorstwa lub potrącalnych kosztów budowy) dochodu z przedsiębiorstw i domów mieszkalnych.

Według uzasadnienia rządowego „potrącenie z dochodu kosztów inwestycji..." *służy w myśl projektowanej ustawy tylko tym osobom, które w momencie podjęcia inwestycji już mają pewne źródła dochodowe i dochód z tych źródeł obracają na te właśnie inwestycje.* Wynika to przede wszystkim z istoty tej ulgi, która jest odbiciem zasady, że wobec wysokiej stopy podatku dochodowego, stosowanej powszechnie po wojnie, dochód zużywany na inwestycje powinien być podatkowo traktowany łagodniej, niż dochód zużywany na cele konsumcyjne (nieproduktywne). Skoro więc ktoś nie ma żadnych źródeł dochodowych, nie ma i dochodu, a tym samym odpada i podstawa do ulgi, jakkolwiek brak źródeł sam przez się nie wyklucza możliwości stworzenia nowego źródła (np. drogą kredytu, zebrania kapitału akcyjnego itp.)" (uzasadnienie, str. 18). Ustawa jednak nie wyciąga — również według intencji jej twórców — wszystkich konsekwencji z powyższej myśli, stanowiąc, że „płatnikowi, który w momencie rozpoczęcia inwestycji miał pewne źródła dochodowe, potrącenie kosztów inwestycji, w granicach dopuszczalnego okresu czasu, służy z jego dochodu ogólnego, a zatem zarówno z dochodu z tych źródeł, które już posiadał, jak i ze źródła nowego, które powstanie w wyniku poczynionych nakładów" (uzasadn., str. 19).

Niewątpliwie wspomniany warunek, aczkolwiek nie zaznaczony wyraźnie w ustawie, wynika nie tylko z przytoczonego w uzasadnieniu rządowym celu ulgi, lecz również z poszczególnych postanowień ustawy. Art. 1, 9, 12 i 16 wymagają w szczególności, aby inwestujący już w chwili poczynienia nakładów prowadził prawidłowe księgi w rozumieniu art. 81 Ordynacji Podatkowej, a więc—posiadał źródła dochodu, objęte tymi księgami.

Jednakże, *ustawa nie uzależnia potrącenia wydatków z dochodów z inwestycji od określonych rozmiarów i wydajności dotychczasowych źródeł dochodu.* Wystarczy zatem, jeżeli koszty inwestycyj tylko w minimalnej części będą poniesione z dochodu, osiągniętego z posiadanych uprzednio źródeł dochodu, wobec tego zaś wymóg posiadania tych źródeł nie jest w ogóle usprawiedliwiony.

B. *Zwolnienie dochodu z inwestycyj od podatku dochodowego.*

Ze zwolnienia tego (przez 10 lat) korzystają tylko niektóre inwe-

ycje. a mianowicie: 1. szczególnie ważne dla obrony Państwa przedsiębiorstwa w COP (art. 4 ust. 2), 2. produkcja, otrzymana w wyniku naftowego wiertnictwa poszukiwawczego (art. 14 ust. 1 p. 2), 3. lokale 1 i 2-izbowe w nowznoszonych domach w gminach miejskich, o ile w domach tych nie ma większych lokali mieszkalnych (art. 27).

Jeżeli chodzi o dochody z akcyj i udziałów, są one w ogóle wolne od podatku dochodowego w myśl art. 5 ust. 2 p. a ustawy o pod. doch, w brzmieniu noweli z 9.4.1938 r. (DURP, poz. 226).

Dziesięcioletni okres zwolnienia dochodu od podatku liczy się, co do przedsiębiorstw w COP i produkcji naftowej, od roku podatkowego następującego po roku pod., w którym dokonano poraz ostatni potrącenia (art. 5 ust. 2, art. 14 ust. 3). O ile zaś chodzi o budynki mieszkalne okres zwolnienia biegnie od chwili ukończenia budowy (art. 27). Ulga jest wobec tego mniejsza, ponieważ dochód pierwszych 5 lat może być wolny od podatku już wskutek potrącenia kosztów budowy.

USTAWA O PODATKU OBROTOWYM*)

z dnia 4 maja 1938 r.

(Dz. U. R. P. Nr 34 z 1938 r., poz. 292)

Przedmiot opodatkowania.

Art. 1. (1) Prywatnoprawne zawodowe i odpłatne świadczenia rzeczy bądź usług, wykonywane na obszarze Państwa, podlegają podatkowi obrotowemu.

(2) Obowiązek podatkowy istnieje niezależnie od tego, czy wykonywanie świadczeń, objętych ust. (1), odbywa się z zachowaniem warunków prawem przepisanych.

Osoby opłacające podatek.

Art. 2. Płatnikami podatku są osoby fizyczne lub prawne, spółki jawne, komandytowe i spadki wakujące, spełniające świadczenia, określone w art. 1.

Zwolnienia.

Art. 3. Wolne od podatku są:

1) sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych w zakładach przemysłowych, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów. Gospodarstwem rolnym w rozumieniu ustawy niniejszej jest również gospodarstwo leśne, ogrodowe, hodowlane, łowieckie, pszczelarskie, rybne lub rybołóstwo na wodach otwartych i zamkniętych, w rozumieniu ustaw o rybołóstwie; podlega jednak podatkowi:

a) sprzedaż wytworów gospodarstwa mlecznego, prowadzonego na obszarze gminy miejskiej, które nie ma charakteru gospodarstwa rolnego,

b) sprzedaż drewna z wyrębów leśnych, dokonywanych przez kupców;

2) dzierżawa lub najem nieruchomości lub ich części;

podlega jednak podatkowi najem pomieszczeń przy wykonywaniu przemysłu gospodniego (hotele, pensjonaty, zajazdy itp.);

---

*) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 1939 r. Została ona omówiona obszernie w artykule adwokata Webera pt. „Mała reforma podatkowa w brzmieniu ostatecznym" w nrze 17 OBP za rb.

3) operacje kredytu długoterminowego;

4) świadczenia spełniane za wynagrodzenie, podlegające podatkowi dochodowemu według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym;

5) nauczanie w zakładach naukowych oraz praca zawodowa nauczycieli i wychowawców młodzieży;

6) twórczość bądź działalność naukowa, oświatowa, artystyczna, literacka i publicystyczna, nie połączona z prowadzeniem odpowiedniego przedsiębiorstwa;

7) czynności polegające przeważnie na pracy fizycznej, której celem nie jest wytwarzanie lub przetwarzanie i które też nie są rzemiosłem w rozumieniu prawa przemysłowego;

8) sprzedaż eksportowa, dokonywana na rachunek własny bądź na rachunek krajowych przedsiębiorstw eksportowych oraz transakcje z firmami zagranicznymi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, pod warunkiem udowodnienia tych obrotów prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi. Pojęcie krajowego przedsiębiorstwa eksportowego określi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych;

9) świadczenia przedsiębiorstw żeglugi morskiej i powietrznej;

10) świadczenia przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" w zakresie wykonywania przez to przedsiębiorstwo prawa zakładania, utrzymywania i eksploatacji urządzeń pocztowych, telegraficznych, telefonicznych i radiokomunikacyjnych;

11) świadczenia szpitali, odpowiadających warunkom, określonym w art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382), klinik szkół akademickich, prowadzonych przez instytucje społeczne ośrodków zdrowia i przychodni oraz świadczenia sanatoriów (domów zdrowia, domów wypoczynkowych), prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach, i związki zawodowe, a użytkowanych wyłącznie przez członków tych stowarzyszeń i związków oraz ich rodziny;

12) świadczenia prowadzonych we własnym zarządzie i na własny rachunek przez Państwo, związki samorządu terytorialnego oraz szkoły akademickie: wodociągów i kanalizacji, laboratoriów do badania produktów, zakładów dezynfekcyjnych, oczyszczania miast, łaźni, kąpielisk, rzeźni, targowisk, elektrowni, gazowni, telefonów, lombardów oraz tramwajów i autobusów, kursujących wyłącznie w granicach gmin miejskich;

13) świadczenia kolei żelaznych, będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w zakresie przewozu osób i rzeczy kolejami żelaznymi;

14) świadczenia komunalnych kas oszczędności, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, pracowniczych kas ubezpieczeń oraz prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze i wolno-zawodowe kas pomocy członkom tych zrzeszeń (emerytalnych, pożyczkowo-oszczędnościowych, pogrzebowych itp.);

15) świadczenia prowadzonych lub utrzymywanych przez Państwo, związki samorządowe, szkoły akademickie, zakony i zgromadzenia zakonne prawnie uznanych wyznań religijnych, zrzeszenia działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach lub prawa przemysłowego, instytucje dobroczynne lub fundacje:

a) burs, internatów, zakładów poprawczych, przytułków i schronisk noclegowych itp. urządzeń o celach opieki społecznej, jeżeli te świadczenia są spełniane na rzecz osób, korzystających z opieki,

b) bibliotek, czytelni, świetlic, muzeów, galerii i przedsięwzięć wystawowych;

16) świadczenia stowarzyszeń sportowych, turystycznych i krajoznawczych, polegające na dozwalaniu używania ich urządzeń, przeznaczonych wyłącznie dla człon-

ków tych stowarzyszeń;

17) przedstawienia sceniczne i choreograficzne oraz produkcje wokalne i muzyczne, z wyjątkiem produkcji, wykonywanych w zakładach gastronomicznych oraz z wyjątkiem wyświetlania filmów, choćby połączonego z innego rodzaju produkcjami;

18) czynności wytwórcze przetwórcze i usługi o charakterze rękodzielniczym, a w szczególności przemysł ludowy i domowy, praca chałupnicza i rzemiosło, wykonywane ubocznie przez rolników lub pracowników rolnych bez sił pomocniczych — w zakresie ustalonym przez rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z właściwym ministrem;

19) dorożkarstwo, furmaństwo i eksploatacja taksówek, jeżeli czynności powyższe są wykonywane osobiście lub przy udziale najwyżej jednego członka najbliższej rodziny;

20) wydawanie dzienników i innych pism periodycznych;

21) odnajmowanie pokojów umeblowanych i utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przewyższa trzech, a ilość stołowników — dziesięciu.

(cdn.)

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

52.

ZAWIADOMIENIE O ŚMIERCI SPADKODAWCY. PRZEDAWNIENIE PRAWA DO WYMIARU PODATKU SPADKOWEGO.

Spadkobiercy w odniesieniu do spadków, które się otworzyły przed d. 10 maja 1922, mają obowiązek zawiadomienia władzy skarbowej o fakcie śmierci spadkodawcy.

W odniesieniu do spadków, które się otworzyły po d. 10 maja 1922 r., spadkobiercy nie mają obowiązku zawiadamiania władzy skarbowej o śmierci spadkodawcy.

Przedawnienie dziesięcioletnie prawa do wymierzenia podatku spadkowego rozpoczyna bieg w chwili śmierci spadkodawcy — również w wypadku, gdy spadkobiercy nie wypełnili obowiązku zawiadomienia władzy skarbowej o śmierci spadkodawcy*)

NTA, 8 marca 1938, l. rej. 2985/35 i 5889/35.

***) Ten pogląd znalazł wyraz w wyprowadzonej przez NTA tezie.**

Z uzasadnienia: Dnia 2 sierpnia 1920 r. zmarła w Kijowie Z. S.

Akta sprawy zawierają pierwszą piśmienną „informację” z października 1932 r. o majątku, pozostałym po zmarłej.

Pismem z dnia 19 października 1932 wezwano S. do złożenia zeznania majątku spadkowego pozostałego po Z. S. W dalszym biegu sprawy wydano decyzję o wymiarze podatku spadkowego, zatwierdzoną przez Izbę Skarbową w Łucku 16 lutego 1933 r., a doręczoną stronie 24 kwietnia 1933 r.

W odwołaniu od decyzji wymiarowej zarzucono, że skoro *od daty śmierci S.* upłynęło lat 10 i skoro w tym okresie czasu nie nastąpiły żadne czynności urzędowe ze strony władzy skarbowej, — zaszło, w myśl art. 30 przepisów o op. sp., przedawnienie prawa do wymierzenia podatku. Odwołanie zaznaczyło, że i od wejścia w życie ustawy z 31 marca 1922, poz. 263 Dz. Ust., od 10 maja 1922 do 10 maja 1932, *nie dokonała władza żadnych czynności urzędowych.*

Orzeczeniem z 22 lutego 1935 Nr D.

V. 53314/5/33 Ministerstwo Skarbu nie uwzględniło odwołania. Po wniesieniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na to orzeczenie skargi do L. rej. 2985/35 Ministerstwo Skarbu orzeczeniem z 12 sierpnia 1935 Nr DV 21478/5/35 cofnęło na zasadzie art. 69 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust. swe orzeczenie z 2 lutego 1935 i wydało na odwołanie nowe orzeczenie. Strona skarżąca oznajmiła Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu, iż skargę na cofnięte orzeczenie podtrzymuje, ponieważ pozwana władza w ponownej decyzji nie zmieniła swego stanowiska, lecz uzupełniła jedynie nieco motywacje swojej poprzedniej decyzji. Po powyższym podtrzymaniu skargi strona skarżąca wniosła do do Najwyższego Trybunału Administracyjnego do L. rej. 5889/35 skargę na wspomniane wyżej orzeczenie Ministerstwa z 12 sierpnia 1935.

Władza pozwana nadesłała odpowiedź na skargę na orzeczenie z 12 sierpnia 1935; odpowiedź tę Najwyższy Trybunał Administracyjny pominął, jako spóźnioną.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył:

I. Wobec wniesienia skargi kasacyjnej na orzeczenie z 12 sierpnia 1935 r., którym zastąpiono orzeczenie z 22 lutego 1935, podtrzymana przez stronę skarżącą skarga na to ostatnie orzeczenie stała się bezprzedmiotową i jako taka nie nadaje się do rozpoznania przez Trybunał. Wobec tego Trybunał oddalił ją, jako nie nadającą się do rozpoznania i zarządził, na zasadzie art. 95 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust. w brzmieniu art. 1 ustawy z 24 marca 1937 poz. 150 Dz. Ust. zwrot połowy opłaty.

II. Przystąpiwszy do rozpatrzenia sprawy ze skargi na orzeczenie z 12 sierpnia 1935 r., Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył:

Zaskarżone orzeczenie wyszło z założenia, iż przedawnienie nie zaszło. ponieważ nie dokonano zawiadomienia, przewidzianego w art. 22 przepisów o op. sp. i dar. poz. 300/20 Dz. Ust, w związku z postanowieniami §§ 2 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów poz. 476/21 Dz. Ust. *Skarga zarzuca, że prawo do wymierzenia podatku uległo przedawnieniu.* Jest przy tym niesporne, że na mocy wspomnianych przepisów i rozporządzenia powstał po stronie skarżącego obowiązek zgłoszenia spadku władzy skarbowej.

O ile chodzi o wywody skargi, zauważa się, że według nich czas przedawnienia należy liczyć w rozpatrywanej sprawie dopiero od wejścia w życie ustawy z 31 marca 1922 r. poz. 263 Dz. Ust., którą „nastąpiła zmiana przepisów (art. 6) w tym sensie, że osoby obowiązane do uiszczenia podatku zostały zwolnione" od obowiązku zgłoszenia spadku władzy skarbowej i „powinny były złożyć zeznanie jedynie na wezwanie władzy skarbowej".

W związku z wywodami skargi zaznacza się jeszcze, co następuje: Art. 35 ustawy poz. 299/20 Dz. Ust. wzgl. art. 22 przepisów o op. sp. poz. 300/20 Dz. Ust. nałożono na spadkobierców obowiązek zawiadomienia władzy skarbowej o fakcie śmierci spadkodawcy. Art. 5 ustawy z 31 marca 1922 r. poz. 263 Dz. Ust., nadając nowe brzmienie wspomnianemu art. 35 ustawy wzgl. art. 22 przepisów, obowiązku takiego nie stanowi. Ustawa z 1920 r. nie została uchylona klauzulą derogacyjną ustawy z 31 marca 1922 r., skoro wspomnianą ostatnio ustawą znowelizowano tylko nieliczne artykuły ustawy z 1920 r. Według art. 8 ustawy z 1922 r. „w zakresie opodatkowania spadków ustawa niniejsza — z wyjątkiem art. 4 — będzie stosowana do spadków, otwartych w czasie od dnia 1 lipca 1921 r., co do których do dnia jej ogłoszenia nie dokonano wymiaru podatku spadkowego"; art. zaś 9 ustawy z 1922 r. postanawia, że tylko „art. 3 i 6" będą stosowane we wszystkich przypadkach, w których do dnia jej ogłoszenia nie dokona-

no wymiaru podatku spadkowego. *Wobec tych postanowień ustawy z 1922 r. uznać należy, wbrew odmiennemu zapatrywaniu skargi, iż przepis art. 5 ustawy odnosi się tylko do przypadków śmierci, które nastąpiły po wejściu w życie ustawy z 1922 r. nie ma zaś zastosowania do spadków, otwartych przed 1922 r.*

Na rozprawie zastępca strony skarżącej oparł zarzut przedawnienia na zasadniczej przesłance, iż nieuczynienie zadość obowiązkowi zawiadomienia władzy skarbowej o spadku przez osoby, w myśl przepisów do tego zobowiązane, nie ma w ogóle wpływu na rozpoczęcie się względnie bieg przedawnienia prawa wymiaru podatku spadkowego. Tak wywiedziony zarzut należało uznać za trafny. *Według uchwały Kolegium Zwiększonego Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 29 stycznia 1938 r., przedawnienie prawa do wymierzenia podatku spadkowego z art. 41 ustawy z 29 maja 1920 r. poz. 299 Dz. Ust. rozpoczyna bieg również w wypadku, gdy nie wypełniono obowiązku zawiadomienia władzy skarbowej o śmierci spadkodawcy* z art. 35 wspomnianej ustawy. Ani bowiem zasady, jakimi kieruje się polskie ustawodawstwo skarbowe w dziedzinie przedawnienia, ani postanowienia wspomnianego art. 41 ustawy z 1920 nie dają podstawy do uzależnienia rozpoczęcia się biegu przedawnienia prawa do wymierzenia podatku spadkowego od wypełnienia obowiązku zawiadomienia władzy skarbowej o śmierci spadkodawcy. Z niewypełnieniem tego obowiązku łączy ustawa jedynie skutki, przewidziane z art. 22 ustawy wzgl. art. 32 przepisów o op. sp.

W rozpatrywanej sprawie pozwana *władza utrzymała w mocy wymiar podatku spadkowego od spadku, pozostałego po Z. S., zmarłej 2 sierpnia 1920 r. Z tą datą powstało prawo do wymierzenia podatku spadkowego i od niej też rozpoczął się bieg przedawnienia.* Skoro zaś jest niesporne, że od tego czasu upłynęło lat 10, w ciągu których nie zostały dokonane czynności urzędowe, przerywające bieg przedawnienia, zatem *prawo do wymierzenia podatku uległo przedawnieniu.* Z tej przyczyny należało uchylić zaskarżone orzeczenie, utrzymujące w mocy wymiar podatku spadkowego, jako niezgodne z prawem.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 KWIETNIA 1938 R. L. D. V. 2269/4/38

w sprawie uproszczenia trybu przyznawania ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla transakcyj na giełdach mięsnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 14 z 1938 r., poz. 371).

W celu uproszczenia i przyśpieszenia akcji wymiarowej oraz umorzeniowej Ministerstwo Skarbu upoważnia Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) do zezwolenia urzędom skarbowym na przyznawanie płatnikom ulg przewidzianych w okólniku z dnia 26 lipca 1937 r. L. D. V. 36705/4/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 20, poz. 708), równocześnie z dokonywaniem wymiarów podatku przemysłowego od obrotu, poczynając od roku podatkowego 1937.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zwalnia płatników—członków giełd mięsnych od obowiązku składania zaopiniowanych przez te giełdy podań o umorzenie 1/3 części podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego od obrotów osiągniętych w roku

1937, zezwalając na udzielanie wspomnianej ulgi na podstawie dostarczonych urzędom skarbowym przez giełdy mięsne odpisów pokwitowań na wpłacone przez członków danej giełdy zaliczki podatkowe.

Przy zastosowaniu powyższego trybu postępowania należy w nakazach płatniczych podać wysokość umorzonej kwoty podatku z tytułu przyznanej ulgi i wysokość przypadającej do uiszczenia ostatecznej kwoty podatku.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 6 MAJA 1938 R.
L. D. V. 11614/2/38

w sprawie sposobu ustalania dochodu ze źródła należącego do kilku płatników, zamieszkałych w okręgach różnych urzędów skarbowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 14 z 1938 r., poz. 372)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 8 marca 1938 r. l. rej. 5073/35.

— — — — — — — — — — —

Skarżący na wezwanie władzy skarbowej I instancji wyjaśnił do protokułu z 10 stycznia 1934 r., że kwestia dochodowości budynku była badana przez 3 Urząd Skarbowy w Poznaniu oraz że protokół z tej czynności wraz z dowodami na rozchody znajduje się w 25 Urzędzie Skarbowym w Warszawie, który dokonywał wymiaru podatku dochodowego dla współwłaścicielki wspomnianego budynku. Jeśli więc skarżący w końcowym, dotyczącym tej sprawy ustępie protokułu prosił o „przyjęcie dochodu z budynku według protokółu sporządzonego przez 3 Urząd Skarbowy w Poznaniu", to rzecz oczywista miał na myśli te wszystkie dowody, jakie były przedłożone przy sposobności badania dochodowości tego budynku. Mylnie przyjmuje władza pozwana w odpowiedzi na skargę, że dokumenty te dotyczyły osoby trzeciej. Wszakże skarżący wyraźnie określał je jako odnoszące się do budynku, z którego miał płacić podatek. W tych warunkach było obowiązkiem władzy albo zażądać tych dowodów od Urzędu Skarbowego w Poznaniu wzgl. od tego Urzędu, któremu Urząd w Poznaniu dowody przesłał albo też zakreślić skarżącemu odpowiadający okolicznościom termin do przedłożenia dowodów. Obowiązkowi temu nie czyni zadość zwrócenie się do 3 Urzędu Skarbowego w Poznaniu o „podanie wysokości dochodu uzyskanego przez inż. Czeczota z budynku w Poznaniu przy ul. Wierzbięcie Nr 18" i oparcie się na przesłanym przez Urząd w Poznaniu obliczeniu dochodu, wykazującym jedynie przychód brutto w kwocie 22.202 zł oraz po potrąceniu 40%, czysty dochód w kwocie 6.662 zł. Zarzut obrazy art. 63 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym jest więc słuszny.

Za Dyrektora Dpeartamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

KALENDARZ PODATKOWY

W czerwcu 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 czerwca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 maja 1938 r.

Do 7 czerwca 1938 r.—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w maju 1938 r.

Do 15 czerwca 1938 r. — zaliczka na podatek od obrotu w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących ksiąg.

Do 15 czerwca 1938 r. — I rata zryczałtowanego podatku od obrotu na rok 1938.

Do 20 czerwca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni czerwca 1938 r.

Do 25 czerwca 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu maju 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 30 czerwca 1938 r. — I rata (półroczna) podatku od nieruchomości.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w czerwcu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w czerwcu 1938 r.

KRONIKA PODATKOWA

Prace nad ryczałtem podatku dochodowego. Czy możliwe jest związanie ryczałtów w podatkach dochodowym i obrotowym

W ubiegłym miesiącu Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie zwróciła się do szeregu instytucji gospodarczych w sprawie zaopiniowania zagadnienia ryczałtu w podatku dochodowym. W szczególności chodziło o wypowiedzenie się, czy ryczałt podatku dochodowego opierać się winien na dobrowolnej ugodzie, czy na wymiarze podatku w latach ubiegłych, czy z ryczałtu winni korzystać podatnicy, osiągający dochód tylko z jednego źródła oraz wolne zawody i zajęcia przemysłowe, — czy należałoby połączyć ryczałt podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego. Nadto chodziło o ustalenie okresu czasu, na który byłby ustalony ryczałt, zmiany ryczałtu na skutek położenia materialnego płatnika, górnej granicy ryczałtu, terminów płatności oraz przepisów proceduralnych dla ryczałtu w podatku dochodowym.

Szczególniej interesująco przedstawia się sprawa połączenia ryczałtów w obydwu podatkach. Jak słychać, istnieją poważne argumenty, przemawiające za łącznym traktowaniem tych ryczałtów. Zwolennicy tego związania wymiaru ryczałtu podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego m. in. wskazują na to, że jednym z najistotniejszych zadań ryczałtu jest dążenie do zwolnienia płatni-

ka od kłopotów, łączących się z dokonaniem wymiaru. Jest przeto rzeczą nader pożądaną, aby dwa najważniejsze podatki: dochodowy i obrotowy wymierzane były jednocześnie. W ten sposób płatnik będzie zorientowany co do całości obciążenia podatkowego i będzie mógł w rezultacie dogodniej rozplanować płatności podatkowe i oprzeć kalkulację na zdrowszych podstawach, co posiada zwłaszcza bardzo duże znaczenie dla płatników mniejszych. W dalszym ciągu zwolennicy łącznego traktowania obydwu ryczałtów podkreślają, że gospodarcza zależność między obrotami, a dochodami przedsiębiorstw nie ulega wątpliwości. W zasadzie większy obrót powoduje większe zyski i odwrotnie. Przez ścisłe związanie ryczałtu podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego, płatnik pozbywa się niepewności odnośnie tego, że przyszły jego dochód traktowany być może na podstawie innej sumy obrotów od tej, jaka została ustalona przy wymiarze podatku obrotowego. Traktowanie łączne ryczałtu podatku dochodowego i obrotowego ułatwić może również manipulację władzom skarbowym, które za jednym razem dokonają wymiaru obydwu podatków, co niewątpliwie posiada duże znaczenie z biurokratycznego punktu widzenia. Z powyższą sprawą wiąże się opinia w przedmiocie ustalenia, czy ryczałt podatku dochodowego winien opierać się na dobrowolnej ugodzie płatnika z urzędem skarbowym, czy na wymiarze podatku dochodowego w latach ubiegłych. Stanowisko połączenia obydwu ryczałtów uzasadnia pogląd, że dochód dla przedsiębiorstw, podlegających zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu winien być zasadniczo ustalany w drodze stosowania norm średniej dochodowości do ustalonego w drodze ryczałtu obrotu. Nie stanowi to zresztą przeszkody dla stosowania zasady ugody płatnika z urzędem w odniesieniu ryczałtu do podatku dochodowego, z tą jednak różnicą, że płatnik, który doszedł do porozumienia w sprawie obrotu, będzie mógł przy rozważaniu jego dochodów kwestionować jedynie zastosowaną normę dochodowości. W związku z projektami związania obydwu ryczałtów, zwolennicy tego związania domagają się rozszerzenia uprawnień płatnika w zakresie możliwości odwoływania się od wymiaru ryczałtu podatku obrotowego, gdyż przy związaniu tym, punkt ciężkości wymiaru podatku dochodowego byłby przeniesiony na obrót.

Jeśli chodzi o sprawę korzystania z ryczałtu podatku dochodowego tylko przy jednym źródle dochodu, względnie ich większej ilości, należy odkreślić, że praktycznie sprawa powyższa nie ma większego znaczenia, gdyż przy ryczałcie w grę wchodzą przeważnie płatnicy, mający tylko jedno źródło dochodu. Ewentualnie w takich wypadkach można byłoby stosować ryczałt podatku dochodowego i to bez względu na to, czy dochód ich pochodzi tylko z jednego źródła, z którego płacą ryczałt podatku obrotowego, czy też jeszcze innych źródeł dochodu, z tym jednakże zastrzeżeniem, że głównym źródłem dochodu płatnika będzie jego przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, zaliczone do ryczałtu podatku obrotowego.

Zmiana położenia materialnego płatnika winna niewątpliwie powodować zmianę ryczałtu, a to z uwagi na to, że momenty czysto osobiste, powodujące obniżenie podatku dochodowego oraz momenty osobisto gospodarcze, działają w całkowitym oderwaniu od tego, w jakiej formie, a w szczególności czy w formie ryczałtu, czy też na zasadach ogólnych płacony jest podatek dochodowy. W przedmiocie górnej granicy dochodu dla ryczałtu podatku dochodowego wysuwana jest koncepcja, że płatnicy opłacający ryczałt podatku obrotowego, w ogóle nie powinni mieć tej granicy. Jeśli natomiast chodzi o podatników, którzy ryczałtu podatku podatku obrotowego nie płacą, wysunięta została koncepcja, że granica ta winna sięgać 24 stopnia skali podatkowej, tj. 7.200 zł. W odniesieniu do termi-

nów płatności ryczałtu podatku dochodowego, wysunięto pogląd, że terminy te nie powinny kolidować z terminami płatności ryczałtu podatku obrotowego i winny przypadać w miesiąc po terminach, obowiązujących dla ryczałtu podatku obrotowego.

(Codz. Gaz. Hand.).

PORADNIA

367. *D. L.*

O wysokości dopuszczalnych odpisów na amortyzację budynków stanowi § 14 rozp. wyk. do ustawy o pod. doch. Jak z tego przepisu wynika, na amortyzację budynków fabrycznych można odpisać corocznie 3% kosztów nabycia lub wytworzenia, jeśli w grę wchodzą budynki murowane i 6% — jeśli chodzi o budynki drewniane. Stopa $1^1/_2$% jest przewidziana dla budynków gospodarczych murowanych. Skoro fabryka ma być przeniesiona do budynku dopiero w 1938, nie można amortyzować tego budynku w 1937 r. wg. stopy, przewidzianej dla budynków fabrycznych, mimo że budynek został dla celów fabrycznych nabyty. Nie ma natomiast znaczenia dla wysokości odpisu okoliczność, że budynek był użytkowany jako fabryczny jedynie przez część roku.

2. Przy czynnościach kredytowych (np. pożyczka) **ujawnienie nazwiska kontrahenta** w zapisach do ksiąg jest konieczne. Prawidłowość bowiem ksiąg jest uwarunkowana — w zasadzie — ujawnieniem w księgach kontrahenta. Wyjątek stanowią wypadki, gdy kontrahent jest nieznany.

3. Zgodnie z art. 9 ustawy o pod. doch. straty w jednym źródle dochodu podlegają potrąceniu z dochodów z innych źródeł tego samego płatnika. W Pańskim przypadku chodzi zresztą o jedno źródło dochodu — przedsiębiorstwo fabryczne, którego część składową stanowi budynek. Koszty utrzymania tego budynku podlegają potrąceniu z dochodu jako koszt jego osiągnięcia, **mimo że budynek jedynie przez część roku będzie użytkowany na cele fabryki. Nabycie budynku, z którego fabryka będzie mogła korzystać dopiero po pewnym czasie,** może budzić wątpliwość ze stanowiska **celowości** wydatków na utrzymanie budynku nieużytkowanego, jednakże ocena celowości wydatków nie należy do kompetencji władzy skarbowej.

4. Procenty, wypłacane spólnikowi z tytułu pożyczki, udzielonej przezeń spółce, podlegają potrąceniu z dochodu spółki, jako koszt jego osiągnięcia (art. 10 p. 1 ustawy o pod. doch.).

368. *ABC.*

1. **Wydanie wierzycielom na zaspokojenie ich pretensyj gotowych wyrobów likwidującego się przedsiębiorstwa,** należy traktować pod względem księgowym i podatkowym jako sprzedaż (por. ust. 7 i 8 § 18 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.).

2. Przedsiębiorstwo handlowe, które trudni się sprzedażą materiałów budowlanych, może również sprzedawać, bez obowiązku wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego, wszelkie inne towary, a więc także rowery, otrzymane na pokrycie pretensji od dłużnika. Pamiętać jednak należy, że sprzedaż rowerów wymaga posiadania świad. przem. II kat. handl. (cz. II A, rozdz. I, kat. II, p. 2, lit. g taryfy).

369. *Senor*

1. „Sam fakt przyznania pracownikowi wynagrodzenia, ani fakt istnienia wierzytelności z tego tytułu zapisanej w księgach handlowych służbodawcy na koncie pracownika, nie uzasadnia obowiązku podatkowego pracownika" (NTA l. rej. 6911/32, OBP. 1937, str. 612). Wobec tego podatek, w Pańskim przypadku, na-

leży potrącać z prowizji co kwartał przy jej wypłacie, mimo że jest ona obliczana i zapisywana na dobro rachunku pracownika co miesiąc. Inaczej przedstawia się sprawa, o ile chodzi o składki na ubezpieczenia przymusowe, ponieważ co do nich decyduje faktyczny zarobek pracownika, a nie data jego wypłaty, przy czym składka winna być wpłacona do Ubezpieczalni w ciągu 10 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego (por. § 31 i 36 rozp. MOS, DURP, 1933, poz. 818).

370. *Age.*

Jeżeli sprzedawca zatrzymuje przy zwrocie wysłanego nabywcy towaru wpłacony przez nabywcę przy udzieleniu zamówienia zadatek, zwracając resztę ceny, odliczeniu od obrotu podlega jedynie suma faktycznie zwrócona. **Zatrzymany zadatek podlega opodatkowaniu jako przychód brutto** za towary.

Drugie pytanie jest bezprzedmiotowe.

371. *Emka*

Przy wymiarze pod. od nieruchomości władza skarbowa ma obowiązek oprzeć się przede wszystkim na wartości czynszowej nieruchomości, choćby chodziło o niewynajęty budynek fabryczny (NTA, l. rej. 2773/27 z 4.6.1929 r.). Urząd skarbowy może przy ustalaniu wartości czynszowej nieruchomości kierować się wiadomościami, znanymi mu z urzędu w związku z szeregiem innych wymiarów. Płatnikowi przysługuje jednak prawo powoływania dowodów celem wykazania, że przyjęta wartość czynszowa jest wygórowana, w szczególności — żądać przesłuchania biegłego.

2. Wydanie weksli kaucyjnych nie jest zaszłością. Por. odpow. dla K. H., Łódź. OBP, 1937, str. 490.

3. Prowadzenie osobnej księgi kasowej nie jest konieczne, jeżeli na rku kasy (w dzienniku amerykańskim) są uwidocznione wszystkie zaszłości kasowe.

4. Przy obliczaniu składek na rzecz ubezpieczalni społecznej decyduje otrzymywane przez pracownika rzeczywiste wynagrodzenie — pieniężne, w naturze i w postaci świadczeń osób trzecich. Inaczej, niż przy wymiarze pod. doch., płacone przez pracodawcę za pracownika daniny publiczne (pod. doch., część przypadającej na pracownika składki) nie wpływają na podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych.

372. *A. H. S. Grodno*

Jezeli PP odstępują zlecenie innej firmie do bezpośredniego wykonania, zachodzi stosunek pośrednictwa i opodatkowaniu podlega prowizja (w nin. przypadku różnica rabatów). Stawka podatku wynosi 6%.

373. *H. S.*

1, Zob. OBP. 1937, str. 695 odpowiedź dla „Starego czytelnika". Z odpowiedzi tej wywnioskuje Pan, że obrany przez Niego sposób księgowania jest prawidłowy.

2. Nazwisko pożyczkodawcy powinno być ujawnione we wpisie do ksiąg.

374. *W. K.*

1. **Przeniesienie zysków na rk kapitału spółki jawnej** i powiększenie w ten sposób kapitału zakładowego **nie wymaga uiszczenia opłaty stemplowej,** jeżeli jednocześnie nie zostało sporządzone pismo stwierdzające powiększenie kapitału zakładwego.

2. Jak już pisaliśmy (OBP, 1938, str. 311), **koszty przewozu towarów winny być zapisywane na rku towarów,** a nie

na rku kosztów handlowych, który jest rachunkiem kosztów administracyjnych. Nie jest to jednak usterką, mogącą zdyskwalifikować księgowość, jeżeli wspomniane koszty są zapisywane na specjalnym rku kosztów przewozu lub na rku ogólnych kosztów handlowych.

3. **Asygnacje kasowe,** jako dowód wewnętrzny, mają ściśle określoną formę i treść. Nie mogą ich przeto zastąpić raporty kasowe, sporządzane przez właściciela, nawet jeśli są pisane przez kalkę w dwóch egzemplarzach.

4. O kategorii świadectwa przem. dla przedsiębiorstwa skupu zawodowego decyduje w każdym razie „suma skupu, czyli **cena nabywcza,** nie zaś obrót, czyli cena sprzedażna, której w dacie wykupienia świad. przem. (art. 27 ustawy o pod. przem.), płatnik nie ma możności ustalić" (SN K 1214/30).

5. Prowadzenie księgi składowej nie jest obowiązkowe.

6. Księgowanie otrzymanych od dostawców premii w towarze: Wn Rk Towarów, Ma Rk Towarów za otrzymane od... premię w towarze—jest prawidłowe.

375. *Kresowiec.*

Dodatkowe zapisy, które są związane ze wzajemnym sprawdzeniem przez kontrahentów, po upływie roku operacyjnego, wyciągów kontowych, obrachunków itd. należy uskuteczniać pod datą 31 grudnia.

376. *Prenumerator X.*

1. **Nie podlega podatkowi przemysłowemu ten, kto niezawodowo (np. jednorazowo) odegra rolę pośrednika** przy zawarciu transakcji handlowej. Jednakże pośredniczenie, które odbywa się rzadko, ale stale ma już charakter zawodowy, stwarzający obowiązek w zakresie podatku przemysłowego.

2. Jak już wielokrotnie wyjaśnialiśmy, gdy dostawca (lub odbiorca) nie chce ujawnić swego nazwiska, należy transakcję (gotówkową) księgować bezimiennie.

377. *J. F. Warszawa.*

Jeżeli pośrednik opłaca podatek od całkowitej ceny sprzedażnej, że względu na posiadanie towaru firmy zagranicznej w konsygnacji, **rozliczenia prowizyjne** są przy wymiarze podatku bez znaczenia i dlatego władza **nie ma podstawy do żądania udokumentowania ich umowami rejentalnymi.**

378. *„Degry".*

Zgodnie z judykaturą NTA **już jedno uchybienie przeciwko zasadom księgowości** usprawiedliwia zdyskwalifikowanie ksiąg. Władza skarbowa **nie jest jednak zmuszona** do odrzucenia ksiąg w takim przypadku, lecz może swobodnie ocenić doniosłość uchybienia. Toteż powinien Pan w postępowaniu odwoławczym żądać uznania ksiąg ze względu na charakter popełnionej omyłki za prawidłowe.

Wszelkie zapytania do Poradni kierować należy pod adresem Redakcji Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego, Warszawa, Zielna 12 m. 7.

Skorowidz rzeczowy

---

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15